

SÁROSPATAKI

LII. ÉVFOLYAM 1936.

DEC.—1937. JAN. HÓ

IFJUSÁGIKÖZLÖNY

FŐSZERKESZTŐ: GÖNCZY ÁRPÁD
FELELŐSZERK.: TÓTH GUSZTÁV
MUNKATÁRSOK: ABLONCZY DÁNIEL,
DOBISZ JÁNOS, FODOR JÓZSEF, JÁNOSI
FERENC, JÓNÁS IMRE, KIRÁLY KÁLMÁN,
ORGOVÁNYI GYÖRGY, SZIKSZAI ISTVÁN,
VINCZE JÓZSEF

4/5

(dec./jan)

TARTALOM:

Maklári Pap Miklós. *Dr. Gulyás József.* — Keskeny út (írásmagyarázat). *Tussay János.* — Olaszországban magyar szívvel. *Gönczy Árpád.* — Ötvenfillér (novella). *Király István.* — Közelmultból. (Felekezeti béke, vagy a „Magyar Kultúra” tollhegye. Ma, Holnap és az irodalom. A „Tanu” búcsúztatása). *Dabóczy István és Tóth Gusztáv.* — II. Rákóczi Ferenc imádságai. — Homokszemek (karcok). *Ruttkay Kálmán.* — Szegény esőndes asszony (vers). *Orgoványi György.* — Lakótársak (életkép). *Czegle Imre.* — Könyvismertetés. — Mutatvány az Elekción versből. — Hírek.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL SÁROSPATAK, FŐISKOLA. — KIADÓHIVATALI FŐNÖK: CZEGLE IMRE.

MEGJELENIK JULIUS ÉS AUGUSZTUS HÓ KIVÉTELELVEL HAVONKÉNT. — ELŐFIZETÉS: EGÉSZÉVRE 3 P, FÉLÉVRE 1-50 P, EGYSZÁM 30 FILLÉR. — NYOMTATTA RÁCZ ISTVÁN KÖNYVNYOMDÁJA, SÁROSPATAK

Maklári Pap Miklós

1847 – 1937.

„A nap halad, mester, vár a tanóra,
Az ifjúság már nyugtalan gyülekszik
Bölcséségedből elleshetni szót.“

Az „Ember tragédiája“ halhatatlan írójának, Madách Imrének a sorai jutnak eszünkbe, mikor a Közlönyben Maklári Pap Miklóstól búcsút veszünk. Ha a református temetés istentisztelet, akkor előttünk, tanítványok előtt, egy tanár temetése: tanóra, melyre nyugtalanul gyülekszünk, hogy elköltözött tanárunk intéseit még egyszer meghallgassuk. Talán anachronizmus is ezt mondanunk, mert a mai ifjúságból senki nem volt tanítványa a megboldogultnak. Hol vannak már azok az első tanítványok, akiket Maklári Pap Miklós 1871-től 1874-ig Máramarosszigeten, 1874-től pedig Patakon nevelt?! Nyugtatják őket régi temetők. Hiszen azok is, akiket utoljára tanított (1902), éltük útjának felén túl járnak már. Hol vannak azok a tanártársak, akikkel Máramarosszigeten s később Patakon együtt kezdte tanári működését?! Egy sem él már közülök. Azok is, akikkel, mint legfiatalabbakkal együtt működött ténylegessége utolsó évében, férfimunkájuk vége előtt állanak. Mi, akik ismertük őt, úgy néztünk fel rá, mint Nestorra a görög ifjak, aki mellől a „beszélő embereknek már két nemzedéke dőlt ki s most a harmadik felett uralkodik.“ Egészen új ifjúság s mondhatni, egész új tanári kar vette körül a koporsóját. De az az ifjúság, mely most koporsója köré gyűlt, az ő tanítványainak a tanítványa, az örökegy pataki iskola ifjúsága, mely a mult értékeit átveszi s átadja a jövőnek. Ugy állt most koporsója körül, mint tanítvány, akit a mester még egyszer, utoljára a hit, haza s emberiség eszméinek tiszteletére tanít. Dies diem docet. A mult mestere a jövőnek. S mikor mi most a teljes tanári szolgálat s hosszú nyugalomban élés után immár örök nyugalomra térő tanártól búcsút veszünk, hisszük, hogy megértette minden diák az ő néma ajkának tanítását: a haza, az egyház, a társadalom, a tudomány s irodalom terén úgy munkálkodjunk, hogy napunk lealkonyodásakor nyugodtan hajthassuk örök álmra fejünket s rólunk is olyan hálásan emlékezzenek meg embertársaink, mint a 91 éves korában elhalt Maklári Pap Miklósról (a pataki Anekdotalakincs bizonyossága szerint) a régi tanítványai.

Te pedig, jó öreg professzor, utolsó tanórád után aludd szeliden síri álmodat a pataki sírkertben s sírhalmod tanítsa tovább is az ezután jövő emberöltöket a hit, haza s emberiség szent eszméire!

Dr. Gulyás József.

Keskeny út.

II. Mózes 16: 10—22, 27—31.

Mózes parancsot kap Istentől Izráel megszabadítására. Ismeretes, hogy mint vonakodik a végrehajtástól, mert csak emberi lehetőségekkel számol. Mégis Istennek parancsa volt az, feltétlen tehát és nem lehet kitérés előle még az ékesszólás hiánya sem. — Sikerül Mózesnek Egyiptomból kihozni Isten népét. Faraó azonban megbánja a zsidók elbocsátását és elküldi embereit a visszatérítésükre. Ezek az előzményei történetünknek.

A szabadulás felé menetelő nép kétségbeesésében reményeinek sírját látja a Verestenger tátongó hullámvölgyében. Nem értik Isten akaratát. Képesek lennének inkább tovább szolgák lenni, megtagadni, hogy ők választottai Istennek. Egyedül Mózes hiszi bizonyosnak Isten szabadítását, Isten hívta el őt, bizott reá feladatokat, céljai tehát ismertek előtte.

A szabadulásra *egy lehetőség* nyílik: a Verestenger keskeny útján. A nép remeg, mert Isten lehetősége, mint *csoda* jelenik meg. Benne azonban út nyílt. Mindenki megérzi, hogy csak ebben a lehetőségben van élet a számára. Isten választottai csak a Verestenger keskeny útján léphetnek át a bűn rabságának utolsó harcából az élet felé! Az üldözőknek pedig temetőjévé lett a tenger.

E történet nagy kérdése gondolatokat ébreszt. Mi lett volna, ha Izráel népe nem lép be a tengerbe, melynek hullámfalai között inkább a halál csókja simogathatta arcukat, mint az élet megnyerésének boldogsága? Ha reménytelenségében a szakadékba ugró hittel Isten kegyelmére nem bizza magát?

De Isten *mindenkit, aki az övé* így próbál és vezet maga felé! A régi élettől gyökereken megvált és a Verestenger habjainak féltelmessége ellenére is az új élet lehetőségébe élő kétségbeesés nélkül nincs tovább menetelés. Faraó népe halálba rohan a zsidó népnek szabadulásként adott úton. Isten lehetőségei tehát mindig *személyesek*. De mindig szakítás is az a múltunkkal. Többé nincs visszatérés, még ha kedvesebbek lennének is az egyiptomi hűs fazekak. Uráid ellenségeddé lettek, nincs élet számodra a múltban.

Neked is volt talán már egész hasonló élményed e történethez? Elindulni szeretnél Isten felé, mert terhes e föld igája, ha a barátod, a szegénység, eltékozolt életed teszi is azt reád. Az elmúlt karácsony, vagy új év üzenete is hívó szó volt számodra kifelé Egyiptomból, a szolgaság házából, hogy meglásd az Ő szabadítását. Avagy már menetelsz is Isten felé? Ha megérkezésed felől bizonyossá akarsz lenni, mielőtt a kétségbeesés Verestengeréhez érsz számolj le magaddal!

Isten megerősíti ebben a történetben az *ő ígéreteibe* vetett hitedet. Krisztust érted küldötte el. Nyomában a keskeny út félelme is életre vezet. Ma ez az út a *Golgotán* visz át nem a Verestengeren. Választása: szabadulás, dicsőség, élet. Ósvényein Isten csodái teszik győzedelmessé hitedet. Ez élet halálát kell választani, hogy megnyerhesd *az életet*. — „Az Úr hadakozik ti érettetek“, mert Ő nem hagyja el azt, akit elválaszt és aki segítségül hívja az Ő nevét.

A körülmények ugyanazok mint egykor. A bűn szolgaságában haldokló embered életre hívja a Krisztus.

„Ti azért mikor halljátok az én szómat meg ne keményítsétek szíveteket.“

Tussay János

IV. é. hh.

Olaszországban magyar szívvel.

A nyári szünidőben egy egész hónapot töltöttem a megifjodó, erősödő Olaszországban. Egy nép között, amelyben az életkedv csodálatos erős lánggal ég. És ebből a lángból reám is áradt egy kis melegség. Az életkedvnek egyik szembetűnő megnyilatkozása volt a mélységes öntudat, amely ott ragyogott Olaszország napbarnított, mélyszemű liainak arcán. Amikor egyre szegényedő magyar életünkben engem is fáklyahordozónak rendelt az Isten s a Tőle kapott felelősséggel szólok olvasóimhoz, úgy érzem, hogy az én feladatomban is első sorban ennek az öntudatnak a kisugárzása rövid írásomban. Nem buzdítok és nem lelkesítek, amikor az olasz nemzet frissülő erejéről emlékezem; elvakulttá sem lettem egy idegen nemzet iránti rajongásomban, csupán becsülésem növekedett meg és nemzet iránt s amiket láttam, éreztem és megsejtettem, azok alapján kérek minden magyart halk szerető szóval: legyen az Isten szolgálatában hűséges, legyen öntudatos gyermeke e bűnben sokat elbukott nemzetnek, legyen az életkedvet tettekben megbizonyító bajnoka sivar jelenünknek.

Olaszország—Itália.

„Itália látása sokkal mélyebb nyomot hagyott hátra lelkemben, mint a hajó barázdája a tengeren.“ Az új hajtásokkal ékesített, izmosodó élet eleven embereinek szemében láttam a római faj értelmes és erős vonásait, melyek a világgyőző régi jellem törhetetlen büszkeségére emlékeztetnek. Az életkedvét elvezítet, de új célra törő férfi makacs igyekezetét, amellyel új alapot keres a megélhetés számára; a gyermekével bíbelődő római aszszony gandosságát; fiatalokat, akik büszkén

hírdetik, hogy országuk nagy és erős lesz, s akik nem rettennek vissza a munkától, az áldozatoktól és a tettektől. Éreztem az olasz ember ereiben a déli vér lüktetését, amely az élet új kereteit egészséges tartalommal töltötte meg, a frissiséget, a mozgalmasságot, láttam a tettekben élő nemzet nagyságát és szépségét. A közös vágy: a büszke, hatalmas és szabad nemzet vágya céllá lett, s ebben a közös cél felé való merész igyekezetben találkozott minden olasz akarata. A rendeltetése tudatára ébredt nemzet hősies erőfeszítése, kitartó küzdelme és megújuló lelkesedése az, ami csodálattal tölti el az idegent. És az olaszt nem is lehet másképpen megérteni. Csak erről az oldalról szemlélhető igazi sajátossága, egyénisége színeinek gazdagsága.

Ez a meglepő elevenség csodálatos ellentéte a régi, emlékeiben, alkotásaiban, káprázatos kincseiben bemutatkozó Itáliának, a romokkal telehintett Appeninek az elmúlás, a halál sejtelmes képét vetítik elénk. A messze kilométereken elnyújtózó, óriási vízvezetékek összetörött íveikkel, szikár bordázatukkal, egy elmúló világ utolsó, halvány emlékei; akan-tusz levelekkel díszített, derékban kettétört díszes, csonka márványoszlopaival, időtől és fegyvertől rongált műemlékeivel olyan ez az ország, mint a halottak országa. Az örök szomorúság országa ez, jegyezte meg valaki az emlékeiben élő Itáliáról s megállapításában a szomorú valóságot, az igazi helyzetet látta meg.

Ebben a világban, melyben meghalt az élet, néma márványba merevedett egy letűnt világ minden gondolata és eszménye, ebben a világban értem meg az élet nagy titkát, romok között e mulandó világ megvetését. Annak a világnak, ahol minden elvész, elfajul és elpusztul. E romok között ébred fel bennünk igazán egy másik, egy tartósabb világ bizonyosságáért való sóvárgás.

Ha a történelem a szellem naptára, akkor Itáliának alkotásokban megmutatózó történeti emlékei különösen sokat beszélnek a régi világról és annak embereiről, életéről, — szelleméről. Elmondják ezek a kövek, hogy a tribúnok, szenátorok, cészárok hatalma és tisztelete elenyészett; az istenek, kiket halhatatlanoknak hittek, meghaltak; az eszmék, mint száraz levelek keringenek az örvénylő életben; a Nereidák nem csevegnek többé a hullámok hajjain; a márványtestű nimfák nem sóhajtanak már, Bacchus papnőinek ittasságára a sanyargatás és vezeklés komor napjai következtek. Némaságukban is kiáltó szóval elmondják ezek a kövek, hogy egy názáreti zsidó fiú, sarjadéka ama rabszolga fajnak, amely ostorozott arccal hordozta a Colosseum köveit, győzött és eltemette az isteneket. Hiába tekintett megvetéssel Tacitus a szegény júdeai ácsra, hiába tették nevetség-

gessé ezt az ifjú Embert, Ő győzött s minden idők romjai felett bevonult diadalmasan az emberi szívekbe. E kövek fennen hirdetik, hogy ne azt éljük ki, ami kezeink között van, hanem a testtel érzékelhető dolgokon túl lássuk meg azt is, ami láthatatlan; ne szolgáljuk ki magunkat sajátmagunknak, a testenek, de tanuljunk meg örvendezni láthatatlan dolgoknak, hogy Isten van s mi az Ő dicsőségének eszközei vagyunk.

Ha így szemléljük Olaszországot, e romon kihajtott délszaki virágot, nem fogunk meglepődni azon, hogy méltóságra törő igyekezetében olyan nagy megbecsüléssel tekint műkincseire, építészeti emlékeire s újításaihoz az erőt a régi, titáni, hódító néphez méltó emlékekből meríti.

Útban Róma felé.

Julius 14-ikét írtuk ama szép és emlékezetes napon, amelyen elindultunk Olaszországba. Csupa öröm és várakozás ült mindnyájunknak az arcán, amikor vonatba szálltunk a Déli-pályaudvaron. Három napi Budapesti való tartózkodásunk alatt a tábor vezetésége állandóan nyugtalanított. Készített a katonás olasz nemzettel való találkozásra. Folytonosan meneteltünk, gyakoroltuk a díszlépést mégis semmire ment jól. A tábor vezetésége állandóan elégedetlenkedett, mi pedig türelmetlenek voltunk már. S most, hogy itt ültünk a kocsiban, megkönnyebbüléssel vetjük tudomásul, hogy vége a mértéknélküli gyakorlatozásnak. Még a szűk egyenruhát is levethetjük s neki készültünk a 24 óráig tartó utazásnak.

Miután tegnap megkoszorúztuk a Milléniumi emlékműnél az ismeretlen katona sírját s az olasz követségi palota előtt roppant lelkesedéssel jól-rosszul elénekeltük a Giovinezát, minden képzeletünkkel Olaszország felé fordultunk. A tengerparti furdóváros Ostia di Lido fogalommal lett előttünk, s a képzelet arany-szálaival és színes szalagjaival díszítettük ki magunknak; a tenger, a kék ég csak növelték ennek a földnek a varázsát. Színeztünk és örültünk s miközben különvonatunk csattogva hasította a kilométereket a „magyar tenger“ mellett, mi igazi tengerről, olasz lidőről beszélgettünk már. Murakeresztúrnál visszafolyott sóhajjal búcsút vettünk a csonka hazától s futottunk a Dráva-Száva közé. Kotoriba, Csáktornya, Celje, Ljubljana, Brezovica gyönyörű vidéke a mozgó kép gyorsaságával futottak el szemeink elöl. Borovnicza tájékán vonatunk andalítóan szép vidéken jár, több száz méter hosszú, hatalmas ívekre épült, négyemeletes viadukton kanyarog egyik hegyoldaltól a másikra. Rakek. Csepegő esőben, tekergős hegyi úton esti fél hét óra tájban olasz földre érünk. Az első olasz vasúti állomáson Postumia-Grottén kitörő lelkesedéssel

köszöntjük a vonatunkra várakozó olaszokat, akik jobbkezüket felemelve, fasiszta tisztelettel viszonozzák a feltörő tiszteletadást. Triesztben kiszállunk s átvesszük a cesztinókat, az első szeretetcsomagokat. Azóta, hogy olasz földre értünk, az olasz királyi állam vendégei vagyunk, az ő vonatjuk visz s élelmezésünkről ők gondoskodnak.

Bolognán, Firenzén át másnap reggel julius 15-ikén, kilenc óra tájban futott be vonatunk a római Termini pályaudvarra. Hajnali négy órától már ébren voltunk. A hosszú út ellenére is frissen és elevenen. Mindnyájunkat felüdített a friss hajnal, a gyönyörű út, a festői táj. Siksággal váltakozó lankások, szőlőkertek és szántóföldek, vakolatlan falú házak, magas dombtetőkre épült városok elfutó, megannyi eleven emlékek az olasz táj szépségeiről. A Trasumennus tó gyönyörűségeken csillogó lapos tükre, a szőlőshegyekre felkapaszkodó összvér pirosra mázolt kordéjával, a rozoga eke után kullogó olasz paraszt csak kikapott képei a szép Appenini félsziget színes életének.

Fogadtatásunk ünnepélyes volt és bensőséges. A hatalmas pályaudvaron, — amelyet zsúfolásig megtöltöttek a kíváncsiak, az olasz kormány hivatalos képviselői, a fasiszta alakulatok díszegyenruhás képviselői, a balillák és avantgárdisták — a fasiszta zenekar a himnuszot játszotta. A himnusz felszakadó hanghullámaira szívem gyorsabban dobogott s még hátizsákkal vállamon tisztelegve fogadtam egy nemzet nemzetnek szóló üzenetét és tiszteletadását, lelkemben kimondhatatlan vágyak ébredtek: vajha rövid olasz földön való tartózkodással becsületet és tisztességet szerezhethék magára utalt, árva nemzetemnek. Üdvözlés és találkozás alig lehetett ennél szebb és lélekindítóbb, felemelőbb és megtisztítóbb, mint ez. Ünnepe volt ez a nap, színes és mégis mélységes jelentéssel; a mindenünnen felzúduló tapsorkán csak visszfénye volt a lélek mélyén végbemenő nagy hullámozásnak, felelet a szív érzéseinek gyűrűzéseire. Mi kimondhatatlanul örültünk mind a kettőnek. S míg felettünk ragyogóan tűzött a tűzes nap s ragyogásával bearanyozta Róma városának öreg házait, a mosolygó szemű gyermekeket, férfiakat és asszonyokat — lelkemben új tavaszok virágai nyíltak, egy új, a mostaninál szebb élet tavaszai sarjadtak. Ilyen volt a mi megérkezésünk Rómába. . . .

(Folyt. köv.)

Gönczy Árpád.

Vonása a jövőnek, hogy az ifjúság birodalma Még mindig ifjú, akinek holnapja van. Minden életből annyi az elvénhedett, amennyi tegnappá vált.

(Ravasz László.)

Az ötven fillér.

Anyám kezembe nyomta az ötven fillért s azzal én már ki is ugrottam a kapun, s szaladtam fürgén, viháncolón, mint az elszabadult csikó végig az acélszürke országúton. Meztelen, gyöngyházfényű lábaim jólesően kotor-tak a meleg, könnyű porban, ami hosszú zászlóként úszott utánam, mint a vonat után a halvány, szürke füst.

A pénzt a nadrág zsebembe dugtam, egy zsebkendő, színes üveggolyók s egyéb gyerek kincsek társaságába, amik között az vibráló zörgéssel vegyült el.

Aranysárga, meleg nyári délután volt, az édes, mosolygó napfény lágyan folyt szét az utakon, a házakon, mint kenyéren a gyöngyöző méz. Füttyültem dallam nélkül, vidáman s furcsa érdeklődéssel néztem belé az izzón zajló levegőbe. A pénz csak Mari néni háza előtt, ahová vinnem kellett, jutott újra eszembe. A kapuban megálltam, hátamat neki dűtve egy villanyoszlopnak belebányásztam a zsebbe. Ujjaim között zörögtek, átsiklottak a különböző golyók, éreztem a nagybátyámtól kapott tíz filléres keskeny hidegségét, kezemet megkarcolta az anyám varrodobozából kicsent, hosszú, lilás-szürke melltű, de az ötven fillért nem találtam. Ijedten ültem le az árokpartra papsajt s útilapuk közzé, s ürittem ki a zsebeimet szép sorban egymás után, idegesen hánytam szét a tárgyakat a a hídon majd újra visszadobáltam őket, de hiába: az ötven fillér nem volt meg.

Szívem dobogni kezdett gyorsan, elszorulóan, torkomat görcsösen folytogatta a sírás, fakó ajkaim reszkető, torz vonalba húzódtak, s barna szemeimet csillogón, szívárványosan előntötte a könny, oly árvának, tehetetlennek éreztem magam, mint egy kézbe szorított szentjánosbogár.

Végigmentem mégegyszer az úton, szemeim kutatva a földre szegezve. A járókelőktől csökönyösen elfordítottam a fejemet, nem mertem rájuk nézni, féltem, hogy leolvassák arcomról a titkomat, s majd rosszalón, gúnyosan, fejcsóválva fognak elmenni mellettem. A keresztútnál szembe jött velem Józsi, Mari néni fia, kezében ételhordó ringott lassan, ütemesen, mint az órainga. Mikor észrevettem szerettem volna visszafordulni, valahogy elmenekülni előle, de ő már megszólított:

— Mit keres az urfi?

Arcomat előntötte a vér, elfordítottam a fejemet s tettett közömbösséggel, félvállról feleltem:

— Semmit . . . Megyek haza — s nyugodt léptekkel, felemelt fejjel elsétáltam mellette, közben füttyöltem élesen, kacagón, nem mertem hátranézni: éreztem, hogy ő utánam bámul csodálkozóan, nagy, felnyílt szemekkel.

Befordultam a kapunkon, végigmentem a kert finom kavicsos útján, ami zenélt a lábam alatt, mint az őszi mezőn a tücsök, bevonultam a lugasba, nappali otthonomba, s csak ennek haragos zöld, sűrű bokrai mögött mertem letvetni álarcomat, s hagytam felzokogni két-segbeesésemet.

Az egész napot úgy töltöttem el, mintha egy kellemetlen álom lenne, valami ideges feszültség bénított meg, s izgató, titkos előérzet feküdt rám, mint a vihar előtti tájra a tompa csend. Kerültem anyámat, féltem, hogy egyszer rám csap a kérdéssel:

— Mi van az ötven fillérrel?

Estig nem mertem bemenni a szobába; csak nyolc órákor lopakodtam be óvatosan, észrevétlenül, s elfoglaltam helyemet a diványon, alvást tettetve félíg lehunytt szempillámon keresztül kíváncsiskodtam elő. A szobában lágyan, fehéren ömlött szét a lámpafény. Apám olvasott, szemüvegén csillogott a rávetődött fénysugár, szemben vele anyám varrt nyugodtan, maga elé meredőn, szelid, szomorú arcára piros foltokat dobott a lámpaernyő, olyan volt így, mint egy mesés, őszi alkonyat, csendes, szép, fáradt, lemondó. Kopogtak. A szoba csendjébe belézuhan az éles zaj, mint az alvó tóba a kő. Apám szólalt meg éles, mély hangján:

— Szabad.

Mari néni lépett be Józsiával, az ajtóban megálltak, s alázatosan vontatottan köszöntek:

— Jó estét kívánok.

Anyám meglepetten nézett fel, halvány, vértelen, finom vonalú kezével kisimította a homlokába zilált hajfürtöket, s közben az ő szelid, puha hangjával, ami olyan volt, mint a csendes hóesés, kérdezte:

— Nos mi az Mari, mit akar?

— Az ötven fillérért jöttem, ha ide tetszene tudni adni — válaszolta.

Anyám rám nézett, szeme nagy volt, kérdő, bágyadt tűzű, mint az őszi napfény.

— Én odaadtam a fiannak, hogy vigye el magának — mondta szeliden. — Mindenki felém fordult. Arcomat hirtelen átfestette a vér pirossá, lángolóvá, apám levette a szemüvegét s összevont szemöldöke mögül hidegen, szigorúan nézett rám. Szívem a torkomban kalapált.

— Én átadtam Józsinak — hazudtam hidegen, biztos hangon.

Józsi ott állt az anyja mellett, bambán, elfogódottan, értelmetlenül bámulva, most felhorkant, üres, kifejezéstelen szemei kigyúltak, s torzult, rekedt hangon kiáltotta:

— Nem igaz, nem adta ide.

— De oda adtam — mondtam én elcsukló, reszkető hangon, s sírni kezdtem, arcomon

végigfolytak a könnyek kuszán, nagy cseppekben, s a visszafolytott idegesség előtört belőlem, minden tagom reszketett, végigvágtam magam a diványon, s ordítottam:

— Odaadtam, odaadtam!

Mindenki meghökkenve nézett rám, anyám felugrott, s aggódva sietett hozzám, lágy, könnyű újjai végigcirógatták lázas arcomat, s békéltetőn, becézőn mondta:

— Jól van kis fiam, én elhiszem s ölébe vontam fejemet. Könnyes, maszatos arcomat belétemettem lágy ruha redőibe, ami puhán, simogatón ölelt körül, mint télen a kályha melege. Nem mertem felnézni, csak azután nyertem vissza lassan nyugalمامat, mikor Józsiék elmentek. Másnap délelőtt lent a konyhában mesélte a cselédünk, hogy Mari néni tegnap este nagyon elverte a fiát.

S azóta kerültem Jóskát, remegtem halk, némán vádló, alázatos köszönésétől, haragudtam rá, utáltam, ha néha megláttam, megszíról szerettem volna odaszaladni hozzá, s benyomni, kikaparni az arcából bután felém meredő, nagy, kidülledő barnásszürke szemeit.

S tegnap újra találkoztam vele. A jégpályáról jöttem haza, Éles tiszta, téli alkonyat hullt szét körülöttem mélyen, átlátszón, mint az üveg. Kezemben lóbáltam a korcsolya szíjját, fütyörésztem valamit, talán egy régi keringőt. S akkor szembe jött velem ő. Olyan volt, mint régen, csak talán egy kicsit megnőtt, s félszegebb, torzabb vonalú lett. Megemelte kalapját, köszönt hunyászkodón; vontatottan:

— Jó napot kívánok.

Ekkor szerettem volna megfogni kezét, szeliden, barátságosan belenézni fáradt, tompa fényű szemébe, bocsánatot kérni tőle alázatosan, ellágyultan. De nem lehetett, nem mertem, gyáva voltam. Biccentettem a fejemmel, s mentem tovább. Nem néztem hátra, éreztem, hogy ő utánam bámul bambán, csodálkozóan, kíváncsian. Lépéseim alatt finoman, fátyolszerűen porzott a hó, s gondolkodtam. Valami különös jutott eszembe, s éreztem most először őszintén, biztosan, hogy mi alapjában véve jók vagyunk, s ez a jószág sugárzik, fénylik bennünk, mint az alkony a fehér havon, s szeretné elönteni, rózsaszinbe vonni e világot . . . Gyáva ember . . . de nem lehet. Nem meri . . .

Király István

VI. g. o. t.

— Csak gyilkoljatok le, rómaiak, azért mégis szaporodunk. A láncok, a mi szabadságunk, a gyengeség a mi erőnk, a halál a győzelmünk.

Mereskovszkij: Julian Apostata.

Közelmultból.

I.

Felekezeti béke, avagy a „Magyar Kultura“ tollhegye.

A molekula az anyagnak az a legkisebb része, amely még magában hordozza az anyag tulajdonságát, — tanítja a kémia. Ugynevezett szellemi molekulákat közlünk, melyeknek szintén az a tulajdonságuk, hogy azt az egész szemléletvilágot, honnan szellemi torzszülöttként kijöttek, magukban hordozzák. Kis tükrös cserepek melyek összerakva mutatják a „Magyar Kultura“ békés szellemű tarlalmát, melyet, — mégis csak hallatlan szemtelenség, — megzavar a magyar protestánsok türelmetlensége.

„Lehetünk Kálvin Jánosnak legszigorubb bírálói, egyet meg kell engednünk: Maitr Calvin, szegény, alapjában kétségtelenül jót akart. A világtörténelemnek azok közé a tragikus hősei közé tartozik, akik alapjában, nagy eszmék robotjában álltak, de el kellett bukniok, kárt kellett tenniök, mert az eszmék nemcsak tévesen, hanem tévedésükhöz mereven ragaszkodó fanatikus lobogással, megcsöknyösödött könyörtelenséggel szolgálták.“

———— Kálvin „a maga sötéten lobogó, szintelen kékesen gyűlölni tudó módszereit oly széles körökre tudta átszarmaztatni, hogy ma is milliók járnak nyomában. Hogy szerepléséből világmozgalom lett: jóhiszeműen és nem — jóhiszemően, rajongó és merőben számító emberek jóvoltából, a történelem kiszámíthatatlanul szeszélyes, néha kegyetlenül igazságtalan játékából. Mert abban nem lehet kétség: Kálvin őszintén, mélyen, teljesen hitt abban, amit vallott és tanított. Hitt azokban a logikai félrelépésekben is, amelyekkel Institutiója minden lapján, minden sorában találkozzunk, s hitt az erőszakban, szenvedélyességben, ravaszkodásban és kiméletlenségben, amellyel célját elérhetni vélte.“

„A sokat emlegetett s örökre tánulságos Servet Mihály esetén is szinte kézzelfogható, hogy Kálvin egy vallási kényszereszmé szörnyű nyomása alatt cselekedett.“ — *(Csodálkozva olvastuk a következő sorokat, hogy ilyet a római egyház, hogy mondhat magáról, még megokolva is.)* „A katolikus törvényszékek is sokakat ítéltek máglyára, (mi azt hittük, hogy ilyesmit csak Kálvin csinált,) de ezek a megégetés előtt rendesen megfojtották vagy elkábították a halálraítélteket. Azonkívül itt legalább egy kezdettől fennálló társadalmi rend nevében s végső elemzésben egy nagy vallási közösség, a kereszténység és annak másfélezeréves hite nevében szálltak szembe az eretnekekkel.“

(Magyar Kultura 1936 okt. 20. XXXIII. évf. 20. szám 202,203 1. Genf tegnap és ma, írta Bangha Béla S. J.)

Nyilván a felekezeti békét szolgálja a M. K. amikor sajnálkozik Kálvinon, mintegy örületen. „Szegény, szegény Kálvin, akinek életműve a sorozatos ellentmondásoknak, világrendszerré kinőtt fogalmi elkeveréseknek kiindulópontja lett s aki mégis ezt a rendszert bele tudta égetni egész nemzedékek lélkébe, hogy a legokosabb, legkomolyabb, mi több: sokszor legistenfélőbb emberek sem tudnak már e bűvölet hatása alól szabadulni! . . . Nem, nem vetek rá követ: tragikus hős volt, egy idioszinkrázia Hamletje, egy paralogikus gondolatfűzés extatikusa.“

Kálvin „nyájasan mosolygó, kedves atyuska arcá“-n elmélkedve így kiált fel: „Ha valaki Isten hóhérának érzi magát, viseljen zord arcot, de ne mosolyogjon, miközben máglyákat gyújt és száműzetési parancsokat ír alá.“ (Szegény, szegény gályarabok, akiket mosolygós arccal küldtek a gályákra . . .) (M. K. 1936 november 5. 21. sz. 236. lap.)

A felekezeti béke érdekében írják: A reformátusok „nem látnak, nem olvasnak, nem értenek. Kényszerképzetekről beszélnek, mikor maguk állnak a legtragikusabb kényszerképzetek hatása alatt. Még azt sem veszik észre, hogy Bangha Béla cikkében a régi polemistákkal éles ellentétben inkább menetetni, (nyilván a felekezeti béke érdekében ügye) s történetileg megérteni próbálja Kálvint.“

Kitűnően jellemzi magát a Magyar Kultura ezennel a mondatával. „A vak düh és szenvedély mindenekfölött! A felekezeti béke sokat emlegetett jegyében!“ D. J.

II.

Ma, Holnap és az irodalom.

Babits Mihály boncolgatta egy késsel életünk e három nagy meghatározóját az „Irodalmi problémák“-ban. A legritkább s — talán éppen ezért? — a legérdekesebb irodalmi műfaj: önvallomás szerű esszé. A mostani lehiggadt irodalmi öreg vezér vitatkozik benne régi, fiatal önmagával, aki a lázongó Ady Endrének volt forradalmár kortársa. Én csak a címet és a nagy bizonytalanságot plagizáltam belőle.

A lusta mai magyar élet jövőket látó poétája Mécs László, az elfoglalt Felvidék fehér reverendás költőpapja mondja egyik versében ütemesen, ösztökélően ezeket a szavakat: „Sietni, szeretni, sietni — muszáj.“ Igen. Vagy akarjuk — vagy se. Muszáj. Istennek az emberekkel szemben való örök tervében nincs megállás, nincs veszteglés, csak mozgalmasság van és örökké történés. Komótosan —

jaj zökkenés nélkül, — mint egy meggondolt, jómódú gazda 1937-be lépett velünk az idő. Ezelőtt is, most is homályosan láttam-látom, csak tükrör által, amiket itt el akarok mondani. Mindenki tudja úgyszólván és mégis senki se tudja. Legalább is a megoldást nem. Szavaink, tetteink nem egyebek, nem többet érők, mint félszeg ide-oda kapkodások.

Ma. „Vásott. Komisz. Harap.“ Olvastam valamikor, valahol ezeket a jelzőket róla. Útszéli, nagy hangú szavak. Aki mondta, maga sem bírta tüdővel. Elhallgatott. Rakéta módon röpködnek a jelszavak ebben a mi sötét világunkban. Frázisok! Arra valók csak, hogy még nagyobb legyen a sötétség. Jobb volna ha száraz, beszédes bizonyágként mindenki meglátná: egyesült jószándékkal, kézen fogva azokat is, akik gyámoltalanok... csak így boldogulhatunk. Mert boldogtalanok vagyunk. Magyarok.

Holnap. Az Isten kezében van. Az időjósok felszoktak sülni a tudományukkal. Mégis. Vallom, hogy annyira szépül meg, vagy olyan mértékben csunyl el még jobban a jövőnk, amennyit dolgozunk, illetve lustálkodunk érte.

És az irodalom? Erről az ismerős harmadikról van a legtöbb mondani valóm. Mert tisztán látom, hogy az *igeszolgálat után az irodalom a jövőt építés legizmosabb eszköze.* Mit láttam ezen a téren a múlt esztendőben? Sok mindent. A legtöbb visszatetsző tény volt. Minek ide a kronológia? Csak egy pár kikapott esemény is elegendő. Meghalt *Surányi Miklós.* Legsikerültebb alkotásáért, az „*Egyedül vagyunk*“—ért illetéktelenek milyen iszonyú hajszát indítottak ellene. Mennyi szidalmat vitt magával sírba. Magyar volt s a *legnagyobb magyar* tragikus alakját Herczeg Ferenc mellett ő mutatta meg legelképzelhetőben. Hogy mi ebben a bűn? Az illetékesek a nagy tollharcok idején nem bírták megérteni. Meghalt *Kosztolányi Dezső.* Nagy vesztesége a szegény magyar literatúrának. Művész volt. Volt idő, mikor Ady Endre mellett ők hárman: Tóth Árpád, Juhász Gyula és a mostani pótolhatatlan elköltözött írták a *legszebb* verseket. Karácsony Sándor nem méltatta eléggé és Dóczy Jenő nem tudta néki megbocsátani a halott Ady ellen írt cikkét. Ez utóbbi fáj nekem is a legjobban. Mert látom, hogy Magyarországon a XX. században nincs helye a *lar't pour lar't* művészetnek. Az ilyenek — ha vannak — (bocsánat a kifejezésért) értéktelen élősdiék a mi tehetetlen testünkön. Egy művésznak pedig mindig *táplálónak* és nem *fogyasztónak* kell lenni. Bach ezt írta nagy keresztyén művei alá: *Soli Deo Glória.* Isten dicsősége és a faj felemelni akarása. Ennek a két tendenciának (hiszen a kettő úgyszólván egymásbakarol a végtelemben) meg kell ma lenni minden művé-

szetben, amelyik életrevalónak vallja magát. (Tendenciában bővülködött egykor a *Nyugat*, mint folyóirat. Ez fogyott el egy idő óta belőle. A *Válasz* és *Püsztorúz* közelíti ma meg legjobban a célt. Ez utóbbi meg, túl azon, hogy magyar, tipikusan *transszilván* újság, mint ahogy transszilván alkotása volt az esztendőnek egyetemes elismeréssel fogadott nagy műve: a *Romon virág* is.) Végezetül kijutott az idén a dicsőségből is a magyar irodalomnak. Világpályázaton első díjat nyerte *Földes Jolán Halaszó macska uccája* c. regénye. Nem tud nagy, sőt egyenesen egy csepp szolgálatot sem fog tenni a magyar ügynek, Tucatmunka. Nem dicsekedni valónk. Annyi szegényes — nem nekünk való! — biztatás van benne, hogy idegen, más nációknak sincs velünk szemben előnye. Ők — talán? — ott és akkor még ilyet sem tudtak produkálni.

Ma, Holnap és az irodalom? *Erdélyi Józsefnél, Sinka Istvánnál* nem ír, ma magyarrabb és szebb verseket senki. *Szabó Pálnál* se igen akad vérbelibb elbeszélőnk. *Veres Péter* olyan borotvaélesen lát sok mindent ebben a látni nem akaró magyar életben, mint kevesen. Irodalom művelők. Kevés magyarnak van megpróbáltabb sorsa, mint nekik. Nem akarnak tudni se rólunk. Pedig az ő írásaik képezik a magyar irodalom jövődjébe lépő gyermekkorát. Ha ez a jövődjé meg nem hal nem sokára. Hiszen ezek az emberek kenyérből sem szeghetnek nagy karéjt. Csendőrök vigyáznak rájuk. Üzletnél nem egyéb ma az irodalom. Ma? Holnap??... és az irodalom??? A világ legcinikusabb könyvében, a világ egyik legcinikusabb koponyájában, Papini írja a Gógban: nem sokára nem igen akad ember, aki az irodalommal, ezzel a nem kifizető mesterséggel foglalkozna.

T. G.

III.

A „Tanu“ búcsúztatása.

Németh László kritikai folyóirata, a „*Tanu*“ meghalt. Meghatottan és tételődve olvastam a „*Messziről*“ (válasz Szekfű Gyulának) búcsúcíkből ezeket a szavakat: „A *Tanu* utolsó oldalai felé járunk. *Az állapot*, melyre e folyóiratnak szüksége volt, megszűnt... Aki szerette a *Tanut*, búcsúzni kell tőle...“ Mi szerettük. Mert szeretjük azokat, akik tisztán tudnak látni bele a mindenféle bajok gyökerébe. Németh László ezek közül való volt. Ő mint *tanu* vallott az elmúlt közeli nehéz időkről ebben a folyóiratában. Két idézetet zárjunk a szívünkbe örök útbaigazítóként. Nekünk szólnak, fiataloknak. Rólunk szólnak, fiatalokról.

„*Az ifjúság vezetése nem reménytelen feladat, ha az ifjúság megérdemli, hogy vezessék.*“
(„*Messziről*“ c. cikkből.)

A másik idézet egy párbeszéd:

*Imre:*¹ S én mégis inkább kimegyek farkasnak. Ha az életem elhazudtam, legalább a halál elé úgy megyek, hogy ág, tövis, sav lemarjon rólam minden hazugságot.

*Árpád:*² A mester magáról beszélt?

Imre: Miről beszélhet az ember. Itt hagyom a családom, a vagyonom. Eltiltom magamat attól, akit szerethetnék. A szegények doktora leszek; a kétségbeesés doktora.

Árpád: Ezt az ifjúságnak üzeni?

Imre: Az Ifjúságnak? Nem. Ezt az Istennek üzenem.

¹ Imre maga Németh László.

² Árpád a mai ifjúság. Kettőjük között folyik le ez eleggké kétségbeesés, útbaigazítást nem adó párbeszéd.

Árpád: S az ifjúság?... Az élet előtt állók?...

Imre: Az ifjúság?... Tanulja meg a maga leckéjét, mint ahogy én megtanultam.

(„Villámfénynél“ c. szindarab befejezése.)

A Tanu megszűnt. Bárcsak az állapotok is megszűntek volna, melyek szerintünk szükségelnék még most is e kritikai folyóiratot. Ennyit engednek meg a körülmények, hogy elmondhassunk. Mást minek is mondanánk? Németh Lászlónak, aki többé nem az ifjúság írója, hiszen nagy lépésekkel siet a kétségbeesésbe, az Ige szavaival üzenünk:

„A gonosz emberek pedig és az ámitók nevedeknek a rosszaságban eltévelyedvén és eltévelyítvén. De te maradj meg azokban, amiket tanultál és amik rád bizattak.“ (II. Tim. 3:13—14.)
T. G.

„Ideje van a megőrzésnek.“
Préd. 3:6.

II. Rákóczi Ferenc imádságai.

(Folytatás)

Tanácsstartás előtt.

Úr Jézus Krisztus, aki azt ígérted, hogy ha ketten vagy hárman nevedben összegyűlnek, közöttük leszel, jőjj atyád bölcsességével segítségünkre és siess a megsegítésünkre.

Légy jelen tanácskozásunkban te, tanácsnak és igazságnak lelke, hogy kitalálásokhoz ne tévedjünk, de a te világosságodban keressük a világosságot.

Távolítsd el Uram a világ szellemét ajkunktól és szívüinktől, hogy a te könyörületességedtől s ne az emberi kívánságtól nyerjünk tanácsot.

Teremtő Istenem, aki élő lelket leheltél az emberbe, tisztítsd meg bennünk lelkünket, mely születésének tisztaságából a bűn által oly nyomorultan lesüllyedt, hogy ne a rossz lélek sugallata után menjünk, hanem a te lelked ihletését kövessük.

Tanácsülés végeztével.

Tied legyen a tisztesség és dicsőség óh égi Atya, mindenektől és mindazokért, amiket akaratodnak megfelelően csináltunk.

Óh Úr Jézus, légy mellettünk kegyelmeddel, hogy amit jó sugallatodra határoztunk, azokat segítségeddel a *Dézsédes* szerint vihessük végbe. Maradj velem, óh szent lélek, erő és istenfélelem lelke, hogy erőddelel véghez vigyem jó tervedet s Isten végzéseit mindig szeretettel féljem.

Reggelinél.

Mily nagy a te jóságod, égi Atya, kitől csak a mindennapi kenyeret kértem s te nekem oly sok ételt adni méltóztattál, nézd az én törekeny voltomat és tedd, hogy ne legyem

torkom bemocskolója az, minek testem táplálására kell lennie. Óh eleven kenyér, aki az égből leszálltál, légy lelkem táplálója, amint az, amit elem tesznek, testem táplálója lesz; adod, hogy ezeket mértékletesen ízelve, szüntelen téged kívánjalak.

Ez az én húsom földi táplálékot kíván; óh bárcsak az én lelkem Téged, élővé tevő lelket, óhajtana! Tartsd féken húsom rossz vágyait, óh lélek is növeld lelkem éhségét, hogy míg a test magát felüdíti, az szüntelen téged kívánjon.

Reggelizés után.

Óh atyám, akinek előrelátása csodás rendben őrzi a teremtett dolgokat, bárcsak magamat úgy szabnád, rendeleteredhez, hogy inkább törekedjem arra, hogy a Neked szolgálásra tartsam meg magamat, mint az érzékek parancsára, amelyek annyira ellenkeznek parancsaiddal.

Óh Jézus, ki Főpásztorom, ne lépj velem ítélőszék elé; ime én bőkezűséged folytán annyira bővelkedem juhokban s mennyi juh van, amelynek őrzését reám biztad olyan, amelyek talán éhségtől vesznek el! Örökösödök kérlek jóságod azok felett, akiknek szükségét szemeim előle elrejtí a nem tudás.

Minden dolog előtt.

Isten, aki engem semmiből teremtettél, a te gondoskodásod munkájának gyakorlására a földön oly magas fokra emeltél, segíts engemet, hogy semmit se magamért csináljak, én, aki, élni és dolgozni Érted tartozom.

Isten fia, leszálltál a földre, hogy Atyád munkáját végezd, tedd azt bennem is, hogy

amiket segítségeddel csinállok, általad és bened az ő dicséretére és dicsőségére váljanak.

Szent Lélek Isten, a háromság felfoghatatlan egysége, vezess, kormányozz, világosíts meg engem, hogy helyesen csináljam a földön azt, amiket az Atya és Fiú egységében az égben elhatároztak.

(Folyt. köv.)

Homokszemek.

— Karcok. —

Azt hiszem, mindnyájan játszottunk már homokkal. Ilyenkor észrevehettük, hogy homokszem és homokszem között óriási különbségek vannak. Az egyik szürkés, a másik barna, s van amelyik messziről kicsillan a többi közül.

A multkoriban, amint gondolataim homokjával játszottam, felfedeztem néhány ilyen csillogó szemecskét. Félretettem ezeket a többiektől, s most hármat közülük idehozok.

Léggömb.

Volt egyszer egy szép léggömböm. Nem találtam elég nagynek, azért fújtam bele egy kis levegőt, még egy kicsit. Egyszerre csak nagy csattanással elpukkant. Kerestem, de nem találtam, pedig ott volt a kezemben. Csak sokára tudtam belenyugodni, hogy az a kis gummicafat az én léggömböm. Azóta, ha volt léggömböm, sohasem akartam nagyobbra fújni. Illetve egyszer még megpróbálkoztam vele, de akkor is megjártam.

Egy reggel korábban ébredtem fel, mint az ébresztő órám csengett. Behunytam a szememet, s álmodozni kezdtem. De csapongó képzeletem túltöltötte vágyaim léggömbjét. Tanári katedrára képzeltem magam, amint épen magyarázni akartam a fiúknak. Itt azonban kínos szünet állt be: nem tudtam miről beszélni nekik. Ekkor megszólalt az óra csengője: 7 óra. felkelni, iskola, algebra, német, angol, magyar, gyorsírás. A tanári katedráról visszazuhantam a negyedik osztályba, a valóságba.

Azóta is álmodozom reggelenként, de szűkebb határok között, vakációról, síturáról, strandolásról, biciklizésről. S ha 7 órakor szól a csengő, a valóság nem hoz csalódásokat, mert ezek elmúlt, vagy hamarosan elérkező dolgok.

Álmodozatok ti is, mert ez szép, csak arra vigyázzatok, nehogy túlnagyra fújjátok vágyálmaitek léggömbjét, mert elpukkan, s kezeitekben ottmarad a kis hártadarab: a kiábrándító szürke valóság.

Összetört töltőtollamhoz.

Két éve ismertelek meg a könyvkereskedés kirakatában. Ott álltál az egyik sarokban, s míg a töltőtollak hivalkodva kandikáltak ki puha tokjaikból, te szerényen támaszkodtál

egyszerű faálványodhoz. A boltos sok finom tollat mutatott, s igen csodálkozott, amikor utánad érdeklődtem. „Hiszen jó, jó, nem mondom, de hát ki vesz mai világban sülyeszthető tollat.“

A lebeszélés ellenére is téged vettelek meg. Téged, a szerény kis, olcsó tollacskát. Boldogan tettelek zsebre. Az első napokban mint rabszolgámat kezeltelek, de nemsokára megbarátkoztam veled. Igaz ugyan, hogy tollad csak 14 karátos, s néha vastagon ír, hogy sok tintát inget szerezteél nekem, én mégis napról-napra jobban szerettelek. Ugy láttam, te is vonzódtál hozzám, s igyekezteél kedveskedni nekem. Pedig sokat vétettem ellened. Néhányszor földhöz csaptalak, izgalmamban megrágtam tollvédő sapkádat, sok tintát kényszerítettem beléd, szétszedtelek. Neked mind ez fájhatott, ha egy-egy dolgozatom gyengébben sikerült, pedig te erről igazán nem tehetél. Ilyenkor mindig nagyon lelkedre vetted a szidásomat, megeredtek kék tintakönyveid, és folytak, folytak végig a papíroson.

Most itt fekszel széttaposva, törött tollal. Ne félj, nem doblak ki, mint használhatatlan kaucsukdarabot, nem, nem! Ott fogsz feküdni egy szép kis dobozban az íróasztalomon. Nem engedem, hogy otromba ceruzák zavarjanak. S ha meggyógyulni nem is fogsz többé, s a tested roncs marad, meg nem halhatsz, mert a szíved az a kis tollszíved arany, arany, még törötten is.

Légy az ablak között.

A multkoriban, amint épen a szobámban olvasgattam, valami zajra lettem figyelmes. Egy légy — afféle beteg legyecské — volt az ablak között. Eleinte csak mászkált az üvegen, később azonban türelmetlenkedni kezdett. Neki repült az ablakszemeknek. Szegény nem látta a csalóka üveget, csak akkor vette észre, amikor visszazuhant róla. Azt nézte csak, ami túl van azon az átlátszó lapon: ki vágyott, ki a szabadba. Egy kis rést nyitottam az ablakon, rögtön kirepült. De alighogy egy-kétszer megrázta szárnyait, jött egy fecske: bekapta.

Mi is ilyenek vagyunk: ablak közé zárt legyek. Nekünk az iskola az üveg. Mi is csak az azon túl lévő dolgokat látjuk, azon belül semmit sem veszünk észre. Siettetjük az időt. S mikor aztán kinyílik az ablakunk, mindjárt kirepülünk. Még ki sem próbáljuk szárnyunkat, amikor jön az élet, a hatalmas fecske, és elnyel minket is, épp úgy, mint százakat és ezreket megelőzőleg. Hiába szeretnénk visszarepülni az ablakok közé, azok már csukva vannak, s más — prédára szánt — legyek figyelik, hogy milyen szép is ott minden, az ablaküvegen túl.

Ruttkay Kálmán

IV. gimn. oszt. tan.

Szegény csöndes asszony.

Kicsi asszony tőporódott —
hatvan kegyetlen éven át
a más bajával törődött
csöndes asszony az én anyám.

Sokszor szavát sem hallani,
némán ül a kályha mellett —
csak én tudom, hogy valami
bánat emészti szüntelen.

Fiakat szült — ez az átka:
áldott ölét öt nagy fia
könyörtelen leigázta.
Fiakat szült vad világra.

Szülte őket szent öröme,
de az élet nem akarta,
szülte őket könyörögve,
de az élet mást parancsolt.

Ezért nem szól, elfogyóban
már ereje és panasza.
Ezért ül úgy vasfogóban, —
ijedt szeme csillog, rebben:

Nem nyílik-e vashörtöne?
Nem szűnik a nyomorúság?
Nem jön Isten zárat törve,
hogy szabad legyen örökre.

Ne adj Isten szabadulást,
ne nyisd fel a börtön ajtót,
fogja körül ezer új rács,
rabod legyen szenvedőn is;

Akárhogy is, csak még élve,
itt tudjam a közelemben,
ijedt szeme engem nézzen,
csöndes szava értem sírjon.

Orgoványi György.

Lakótársak.

Tavaly egy hétig a kórházban feküdtem, valami hideg ájer megcsapott. Unalmamban, betegen írtam az alábbiakat. Mind ezt mentésül hozom fel, kérvén téged kedves Olvasóm, számítsd be kritikádba, ha egyáltalán érdemesnek tartod kritizálni. — Négyen lakunk egy szobában, mind teológusok. De kérdezhetné valaki: milyenek? Igen, ezt kérdeztem magamban én is ott azon a bizonyos betegágyon és erre fogok most megfelelni. Eddig homályban éltek, ahova semmitféle tanári szem el nem látott. Most az igazság fényes sugarát rávetítem a sötétben talpaló alakjukra. A sugár szöge: ferde. Ezt megvallom. De ez

a hivatalos tényezőknek is jó, nekik is jó, nekem is. Mert, ha a hivatalos faktorok elolvassák, azt mondják: Jó, csak természetesen a szög ferde. Az érdekelt urak, ha elolvassák és ráismernek b. magukra, azt fogják mondani: Rossz, de főleg nem igaz. Csekélységemnek is hasznos harmadszor, mert nem hinném, hogy ezek után még csak arra is érdemesítsenek, hogy dativuszba tegyenek. — Kit idézzek meg először olvasóim lelki szeméi elé? Jöjjön a legfiatalabb. Ennek az embernek általános ismertető jele az, hogy huncut, de még milyen! Mivelünk tekintélyesekkel szembeni, vagyis felfelé viselkedése: ferdén lehajtott fej, nagy komolyság, sok fejbólintás, még több igen, úgy van. Két kezét gyomra tájt kifeszített ujjakkal egymáshoz érintve tartja. Lefelé: gúnyos mosollyal kapja el, karolja át és viszi társát, kezeli. Lusta is még ezeken felül ökelme. A minap is beszól a szobába egyik professzorunk, mondván: Légy szíves valakit elküldeni az állomásra, újságért. Mondom a feddés alatt lévő személyiségnek: Ugorj ki fiam, de gyorsan! Míg az ember látja pattog. De eltelik egy óra, nem jön, el másfél, nem jön. Magam is megunván a dolgot, elindultam keresni. Gyanus volt nagyon a késés! Kimegyek az állomásra, nem találom. Az esti vonatok mind elmentek. Ballagok a kisállomás felé, hát uramfia kit látnak szemeim, mint a küldetésben járó barátunkat, egy kislánnyal sétálva. Jómagam úgy tettem, mintha nem láttam volna semmit. Mikor nagy sokára hazajön, kérdem tőle: Hol jártál jó fiú ilyen sokáig? Hagyd el — szól keserves orcával — ilyesmi is csak Patakon történhet meg. Be kell járni a félvárost, míg kap az ember egy csomag Torokórt. — A napokban csomagot kapott. Kérdem, mi van benne? Egy kis hús, szalonna, kolbász, volt a felelet. Jó, mondom, akkor majd én is megnézem, ha megéhezem. Estefelé kereselem, hát nincs ott semmi. Hol van? Elvitte a macska. (A szobánk a földszinten van, megtörténhetett volna.) De a csomag nagysága egyszerre, mint égi fény világosította meg az egész ügyet és eszméltem rá, hogy egy 5 kg — ird és mond, öt kilós csomagot nem vihetett el a macska. Rájöttem az alávaló csalásra: eldugta a csomagot. És amint vannak a teológián emberek, akik zugászkodva tanulnak, mint ökelme is; alávaló módon még a csomagot is zugászkodva ette meg. Ez még most is annyira dühbe hoz, há rá gondolok arra a jó kolbászillatra, hogy nom tudok többet írni róla, csak még a nevét: *Csontfej*.

Most pedig állj elő te elment szobatársam, de nem jól mondom, harcostársam. Mert valóban harcos volt ő, velünk harcolt, akik — szerinte — egész éjjel az ő lelki, testi nyugalmát zavarjuk, ádáz hortyogásunkkal. A hortyogás elleni küzdelem határozta meg

egész teológus életét. Ebben nagy stratégia volt az öreg. Egy pár hadmozulatait leírom. Én, aki egésznap fáradtságos, komoly munka után pihenni szerettem volna, minden este komoly félelemmel néztem a beálló esti sötétség elé. Lefekvés előtt kezdetét vette az oktatás: Ne feküdjetek háton, vagy el se aludjatok! Legyetek éberek...! Mi is hasonló tanácsokkal láttuk el: Dugj vattát a füledbe! Vidd ki az ágyad a folyosóra. Ilyen és hasonló tartalmú tómondatokkal kívántunk egymásnak jó éjszakát. Mi hárman hamar elaludtunk. De egyszer csak — alig alhattam félórát — harsány kiáltás zavart fel: Inas! Ne hortyogj! Nem én horkoltam, hanem Csontfej! Ne beszélj, csak hallotam talán. És most egy félóráska eltelt kedélyes eszmecsereben. A nagy kérdés, ami körül beszélgetésünk forgott: hortyogtam-e vagy nem? Éjjél felé, mikor ismét elcsendesedett a szoba, megszólalt Csontfej fülbemászó baritonja. A hortyogás nagy ellensége reagált. Látom, hogy csendesen ereszkedik le az ágyról, mint az a bizonyos felhő a vár felett. Odatalpal ágyamhoz, füléhez tölcseért formálván, vajh én horkolok-e? Mintha a szerencse is ellene esküdt volna, Csontfej elhallgatott. Én azon gondolkoztam, egy pofont adjak-e neki, vagy inkább egy gyomorszájast, úgy állítván be a dolgot, mintha egy álombeli ellenséggel való viaskodásom közben lendült meg a kezem. De sötét tervem végrehajtásában Csontfej trombita harsonája akadályozott meg. Mintha tüvel szúrták volna meg ugrott oda, hogy felébressze, ha tudta volna, hiszen szegény el volt fáradva, úgy aludt, mint egy darab fa. Így ment ez kérem napról-napra. Reggelenként azon frissiben megtárgyaltuk az éjszakai eseményeket. Sajnáltuk magunkat szörnyű mód. Ha ez így tart, akkor a vakációra csak a nadrágunk megy haza — mondogattuk. A legnagyobb élvezetet mégis csak akkor szerezte nekünk eltávozott szobatársunk, amikor ő horkolt. Ilyenkor mi jelentősen egymásra néztünk. Egy-két percig úgy figyeltünk rá, mint a zeneértő: Beethoven VIII. szimfóniájának hangjaira. Aztán könnyörtetenül felköltöttük: Pista, ne hortyogj, nem tudunk aludni!

Míg ezeket írom, elém villan széles, örökké mosolygós arcával. *Gömbi*. Az ügy pedig amiről írok, felettébb veszélyes, kislány van a dologban. De nem félek az igazság mellett pálcát törni, hiszen ő messze van: Burkusországban. De ha kell, ám legyen, párbajozunk, hiszen aki közismert bátorságom ismeri, az tudja, hogy a kellő percben úgy is elszaladok. — Hogyan ismerkedett meg Gömbi a kisleánnyal? Történt, hogy egy szép napon a közeli városkából képzős lányok jöttek, hogy iskolánkat megtekintsék. A sok szép lány — mind megannyi virágszál — előzőnlötte az iskolakertet. Gömbinek is megakadt

a szeme az egyik preparinán úgy, hogy mint valami mágnes húzta maga után, a sarkában volt egész nap. A kislánynak is feltűnt ez, de titokzatos módon Gömbivel megsejtette, hogy nem veszi rossz néven azt, hogy valami „véletlen“ módon útjaik keresztezik egymást. Délutánra megérlelődött a nagy elhatározás. Meg kell, ha török, ha szakad ismerkedni vele. Ez így leírva semmitmondónak látszik, de ismerve Gömbi nagy bátorságát a lányokkal szemben, jövője kilátástalannak látszott. Ezt hamarosan ő maga is belátta. Segítség után nézett. Jött is az elválthatatlan barát, Rafi szeméjében, aki még hozzá azt állította, hogy ő ismeri a szóbanforgó, illetve szívbeforgó lányt, majd ő bemutatja. Ahogy az iskolakert főútján a lányok után mennek, rájön Rafi, hogy tévedett, nem ismeri. De se baj — mondotta — egy kislánnyal megismerkedni a legkönnyebb és azzal vonta magával Gömbit. Már-már utólérték, de amilyen mértékben közeledtek a kislányok (ketten voltak) felé, olyan mértékben fogyott a bátorság is. Öt-hat méterre a lányoktól megállottak. Azok úgy látszik megsajnálják Gömbit, mert ime egyszerre csak odafordulnak a tétovázó ifjakhoz: Mondják kérem, milyen épület ez? Ez kezécsókolom — siet Gömbi a válasszal — a torna-csarnok. — Áldásom reátok.

Most magamról kellene írnom, de így is hosszúra nyúlt az írás, most nem tehetem. Annyit az eddigiekből is megállapíthat kedves olvasóm, hogy „Én“ egészen más vagyok. Jobb, komolyabb, szorgalmasabb, nem hortyogok, mindenem a közé stb. stb. . . . Mégis, ha még egyszer szerkesztőnk kézírathányban szenved, az ez évi könyvtár-szoba lakóinak híj jellemzését, a magamét is a nagy nyilvánosság elé hozom. — Tragédiámat már látom: hogy többet ne írjak, Olvasóim tömegesen küldik majd be cikkeiket.* De akkor az Önök lelkén fog száradni és egész életemben Önöket fogom vádolni, hogy nem lehettem író.

Cegle Imre.

Könyvismertetés.

A mai magyar élet az „Institutió“ fényénél. Részlet Farkas István tiszáninzeni ref. püspök 1936. évi püspöki jelentéséből. Sárospatak, 1936. 16 oldal.

Lélek szól e könyvben a lélekhez. Sebeket tár fel, hogy gyógyítson. A mai nehéz református magyar életben akar kivezető utat mutatni. A magunk szavai helyett, pár idézetet közlünk belőle.

* Hagyd el kérlek, — Patakon a fiúk lusták az írásra. Nem fenyeget veszély e tekintetben. Sajnos. (Szerk.)

„Az Institutio fényénél akarván beszélni magunkról és mirajtunk kívülálló, de velünk egy testvéri közösségben élésre kötelezett: minden magyarokról, — *félek, nagyon sok árnyék vonul el lelki szemeink előtt. Mindegy! . . .* Az összehasonlítás, javunkért és szebb holnapunkért felette szükséges mindnyájunknak!“

„Vigyázzunk: magyar testvéreim! . . . Nem mondom, hogy ellenreformációban élünk, — de jó lesz kinyitni tiszta látásra a szemeket, mert az idők gonoszak.

Jó tudni ezt minden magyarnak, hogy nem frázis ez, hanem történelmi igazság, hogy azért küldött minket erre az árva magyar földre az Isten, hogy mint a búza szemből az örökévalóságban át: édes és ízes kenyérül nő ki a magyar földből az áldás; — úgy mi is: az ősi hit, ősi föld; az ősi magyar akarások s az emberi kitalálásoktól mentes, tiszta evangéliumi keresztyénség élésére igyekvő, keresztyén magyarok: — közös megtartásunkért dolgozzunk s mint harapás kenyér! — szükségesek vagyunk e nemzet életében! . . .“

„*Krisztus király uralma s zászlója alatt: Isten dicsőségére — a haza üdvére kívánjuk és akarjuk odaadni minden időnkben erőink legjavát! . . .*“

„. . . De ne haragudjanak meg érte lelkésztestvéreim, ha nyíltan megmondom, hogy talán valahogy, jobban menne ez az élet, ha mernénk, még több dologgal; a becsületes munkás találékonyságával; a hajnali álmoságot előző szorgoskodással előteremteni azt, ami szükséges! . . .“

„Meg nem unható elégszer hangsúlyoznom, hogy különösen az ifjúsággal való törődés: kell, hogy a mai lelkipásztori munka közép-pontjában álljon, mert ha a jövőnk is elvész, mint a tegnapi — úgy: jaj nekünk: Márpedig a jövőnk olyan lesz, amilyen az ifjúságunk.“

Csak az erőnek lelkétől megragadott embernek van bátorsága: igazságot így megmondani a hatalmasoknak! T. G.

Hit és csoda. Jézussal a csodák világában. Irta Enyedy Andor lelkipásztor. Budapest 1936. 53. o.

Amikor Jézus Krisztus kiválasztott hetven tanítványt, hogy elküldje őket világmisziói útjukra, egy új erőt adott nekik: az Ő nevének gyógyító, ördögűző és csodatévő erejét. S a tanítványok sugárzó arccal indultak el küldetésük betöltésére. Krisztus élete példája melegeztette szívüket, mozgatta tagjaikat. Ma is, nagy idők távlatában Jézus Krisztus csodatételei nem maradhatnak nyom nélkül az emberi szívekben. Bizonyossága ennek ez a könyv, amely a Krisztus csodás munkájáról, isteni erejéről és mindenhatóságáról vallástevő bizonyosságok gyűjteménye. Huszonhárom

csodatétel magyarázatában, mint egy ötven oldalon szemléltetheti az olvasó az eseményekben saját életét. Hívó és hitetlen hallhatja a a kegyelem csodája nyomán kivirágzó újjászületett életet.

„A csoda szól a hitetleneknek és a hívőknek. A hitetlenek szól azért, hogy reádöbentse őket arra, amit Shakespeare mondott Hamlettel Horációnak: Több dolgok vannak földön, égen, mint amennyit emberi bölcselmünk álmodni képes. A hívőknek pedig szól azért, hogy megerősítse őket a hitükben, hogy újabb jelekben feltárja előttünk Isten jelenlétét és hatalmát.“ Az írásmagyarázati anyaggal is szolgáló meditációs gyűjtemény a csodát hordozó Istenigéből veszi minden csodának a megoldását; az alkalmazásban pedig az élet küzdelmek és harcok síkjában lévő emberhez jön közel. Így szolgálata kettős a könyvnek: mutat Istenre, aki minden csodának a Megoldója és mutat az emberre, aki önmagában tehetetlen és segélyre szorult.

A könyvet meleg szívvel ajánljuk mindenkinek s ajánlásunkat kapcsoljuk ahhoz az őszinte óhajtasunkhoz, hogy a Jézus csodáival való foglalkozás által jussanak el minél többben csodatermő hithez. Gönczy Árpád

Mutatvány az Elekiós versből:

Elekiós vers avagy skandalográfia:

botrányos históriácskák, melyek poskapor módra felrobbantanak a pataki skolába járó tógátusok közt az Úr 1936-dik esztendejében. Kanócot gyűjtöttek a poskapor alá, szokszor a poskaport is hamisítványként gyártották, *gyilkos szándékkal* rímbe faragták, ráfizetéssel kiadták: Orgoványi György és Tóth Gusztáv. Népieschen: Kor-govány és Vacak, kiknek fotográfiája itt látható:

Bevezető.

Soha ily rémséget, ami idén történt:
Ijesztő terrorral tartják meg a törvényt,
Legyek is vigyázban fülelnék a falon,
Megtörte már őket a *Gönczy* uralom.
Eltűnt a hangos szó sok egyébbel-mással:
Jánosi járkál csak ólmos kancsukával.
Benéz a mosdóba: hát én uramfia!
Megijedt szemével volt is mit látnia.
Élesrefent kardok vagdostak a légben,
Térdig gázoltunk a kiömlött friss vérben.
Kucsmais sereg állt őrt. Zömök *vasgárdisták*.
Állították össze a fekete listát:
„Ez is ellenünk volt, ez is, meg amaz is.
Felfigyel miránk még sáros *Rakamaz* is,
Csinálunk mi itt egy olyan kavarodást,
Hogy a vén falak is táncolnak palotást.
Fegyverre csak hamar! Ki kefére, botra!
Fujjatok riadót, térjünk a dologra!
Minden tintásüveg szórja itt a halált.“

Jó pofák.

A legnagyobb csudát mondjuk el most kurtán,
Negyed évnék végén, hogy járta meg *Urbán*.
Hajh! Szerelmes óra — egy szép kicsi lánnyal.
Zsebkendőjét szegény nem vitte magával.
Pedig jaj! Náthás volt, nagyokat is tüszkölt,
Rángatózott arca, rettentően küzdött:
Jaj, ha most elcseppen! vége lesz örökre,
Kabátja ujjába törülni röstelte.
Jött ám a vallomás szerencsére jókor:
„Szeretem *Lacikám*“ — a kislány így bókol —
„Szeretem tán jobban, mint fiát az anyja.“
Felujjongott *Urbán*, kinyúlott a karja:
Megismélté rögtön anyás gyermekkorát,
A lány szoknyájába törölte meg orrát.

Hüs töklugas állott kert alatt *Bereten*,
Kovács Ferenc, akkor nem volt haj fejedén.
Jött egy furcsa este . . . elnyomott az álom:
Töklevelek közé hullott az új kánon.
Gazdag nyár volt idén: nőttek is a tökök.
Öreg zsvány néni közelben köhögött.
Tököt akart lopni, ki is nyulott keze.
Fél szemével mindig kerülőre lese: [dája . . .
„Nem szakad . . . görcs bele . . . vastag az in-
No még ilyen tököt: szuszog is kinyába . . .“
Motyogott a néni s csoda történt vele:
Amit ott gyomrozott, *Kovács urfi* feje
Hangot ad böszülten: „mit akar itt néni?“
Nemsokára aztán lehiggadt a véri:
Bizony ő fejét felhagyná gyalulni —
. . . Csak már egyszer végre ne kéne tanulni!

Konviktus elébe ki csaphatott ménküit!
Töprengett *Jánosi*: „jaj örökre végünk!
Szénior úr kérlek, mutassál kiutat!
Nem hozzák az anyák fratni liukat,
Gondolkozik *Gönczy*, fejét is vakarja
S tekintete rögtön ráesett *Huzagra*:

„Örület és téboly! szerencsétlen flótás
Hiszen te a nyáron sárgaságban vótál.
Menj innen, ne állj itt! Megijed mindenki:
Diáknak Patakon tán nem adnak enni?!“
Elkullogott Miska, szája állt undorra:
„Vesszen a marhahús, tormaszósz, burgonya!“

Hej, haj, *Bónis Béla*! Igazán? Na tessék!
Elkapott a gépszíj, a nehéz betegség!
Hej, haj, *Bónis Béla*, mit lehet itt tenni?!
Mért kell az embernek *annit* keseregni?
Mindennap A.-hurért egy boltba szaladni,
Ágyad felé kócból kötélhurkot rakni,
Telesírni könnyel hatliteres bögrét,
Éhgyomorra enni kétszáz villanykörtét!
Idegen légió vagy nyomdászínasság,
Idegen religio vagy az öngyilkosság.
Hej! — ki tudja, vajjon mi itt az igazság!

Finale.

Kijutott a bajból nekünk is már jócskán,
Mi jövőnk most sorra *Orgoványi s Tóthkám*.
Meginnók a bort mi hat vékás nagy üsttel
Aszaljuk tüdönket pocsek dohányfüsttel!
Állítólag *költünk* — ejh! de mi haszna van?
Pénzt költenénk inkább, — no de ez hasz-
Üres a mi zsebünk, mint télen a határ [talan
Belénk a lélek is haldokolni jár.
Mint az ázott ürgét, víz önt ki sok reggel
Hadilábon állunk mi néha a renddel,
Azért szomorkodunk, azért eszünk kefét,
Költőknek az élet mindig ilyen setét.
Biztosan ezért áll mindkettőnknek haja
A nagy égnek, mintha szaladni akarna.
De, ha soha, most volt! szörnyű tekintélyünk,
Rémület lett úrrá, ahová csak léptünk.
Le akartak minket borral kenyerezni,
Csakhogy a titkokat ne merjük kitenni.
Ime a bizonyosság: senkit sem bántottunk
Ne bántsák azért hát nekünk se a dolgunk.

Hírek.

Maklári Pap Miklósról főiskolánk bib-
liás kort ért szeretett néhai professzoráról, mint
élőről szerettünk volna megemlékezni, abból
az alkalomból, hogy nem régen töltötte be
90-dik élet évét. S imé az Ifjúsági Közlöny,
melybe még három évvel ezelőtt ő is írt,
csak egy nekrológban adózhat az emlékének.
Temetése jan. 14-én volt. Ifjúságunk testüle-
tileg vett részt azon. A kórus énekelt. A te-
metési szertartást Dr Szabó Zoltán főiskolai
lelkész végezte. Előzőleg a Főiskola nevében
a gyászoló család előtt részvétüket fejezték
ki Janka Károly főtiszteletű Úr, lelkészi fő-
gondnokunk, Dr Mátyás Ernő theol. dékán,
Novák Sándor gimn. igazgató, Gönczy Árpád
szénior. A sírnál Dr Mátyás Ernő a tanári kar
és sárospataki egyház nevében, Gönczy Árpád

pedig az ifjúság nevében búcsúzott el a nagy halottól. Áldott legyen emlékezete. „Boldogok, akik az Úrban hálnak meg . . .“

Csontos József volt gimnáziumi igazgató életének hetvenedik évét töltötte be. Érde-meiről megemlékeztek — emlékeznek mások. Mi a mi fiatal szívünknek minden jót és áldást kívánásával köszöntjük őt. Legációban nem igen tudunk úgy megfordulni, hogy meg ne kérdeznék tőlünk a nagytiszteletű urak: „hogyan van Csontos Józsi bátyánk?“ Mindenki szerette. Mi is szeretjük. Kívánjuk ezen az úton testületileg, a mai pataki diákok, hogy Isten sokáig éltesse még.

Magas kitüntetés érte Dr. Trócsányi József nyug. theol. jog professzort, a gazdasági választmány elnökét. A Kormányzó Úr Öfö-méltósága kormányfőtanácsosi címmel tüntette ki. Az ifjúság szívből gratulál szeretett professzorának a jól megérdemelt kitüntetéshez.

Gaal István törökszentmiklósi ref. lelkipásztort, aki az Ifj. Közlönynek felelős szerkesztője volt 1913–14. évben, a heves-nagykunsági egyházmegye esperessé választotta.

Rick Lenke és Harsányi István dr. gimn. tanár jegyesek. Isten gazdag áldását kérjük rájuk.

Pálur Jolánka okl. tanítónő és Kovács István ref. s. lelkész jegyesek. Gratulálunk.

Péntek esték sorozatban nagyon érdekes és meggondolkoztató előadást tartottak Dr. Szabó Zoltán theol. tanár „Korunk emberének vallása“ és Dr. Harsányi István gimn. tanár „Korunk pedagógiája“ címen.

Dr. Mátyás Ernő theol. dékán és Szabó Ernő tanár uraknál névnapjuk alkalmával testületileg tisztelegtek a teológusok.

Jánossi Ferenc IV. th., mint a paki diákság kiküldöttje részt vett a Turul Szövetség által december 17-én rendezett konferencián. Tárgy volt: A munkatábor rendszeresítése.

Janár 23-án tartotta meg az „Erdélyi János Önképzőkör“ a szokásos bálját. Nagy sikerrel és hihetőleg elégséges anyagi bevétellel.

A tanítóképző szokásos hangversenye 1937. február 13-án lesz megtartva. Előreláthatólag gazdag műsorral és vig. mulatsággal összekötte.

Kollokviumidő jan. 7–30-ig tart.

Legációban karácsonykor az ünnepek így alakultak: Miskolc (Jánossy F.) Putnok (Rózsai T.) Diósgyőr (Kalydi Miklós.)

Cserkészéletről most hosszabb hírt adunk. A Timotheusok nevezetesebb napjai voltak a közelmúltban: dec. 18-án 25 öreg ujonc felavatása és két regós út: egyik *Taktaközbe*: Taktaszada, Prügy, Báj, Csobaj, Tiszaladány, Mezőzombor (Csontos István, v. Egry József, Rózsai Tivadar, Sípos Zoltán, Tussay János IV. é. th.) másik a Hegyaljára: Szerencs, Ond, Monok, Golop, Abaújszántó, Abaújkér, Vilmány, Síma (Csontos István, Czegle Imre, Istók, Miklós, Fazekas Gábor, Tóth K. Ádám és Basky István s.-lelkész, mint vezető.) Szép munkát végeztek. Mindenütt visszavárják őket.

A „Magyar Út“ hetilappá alakult. Diákjaink és olvasóink figyelmébe és pártfogásába ajánljuk e világnézeti és társadalompolitikai hetilapot. Szerkesztik: Papp Béla és Esze Tamás. Ára egész ére: 6 P, félévre 3 pengő.

Az első évről skribáknak választottak: Bónis Béla és Torró Zoltán.

Mercz Dániel II. th. testvérünk nevét Merényire magyarosította.

Mikulás estén szeretetvendégséget rendezett az SDS. s alsós gimnazisták csoportja.

Kisistentiszteleten fungáltak eddig: Jónás Imre, Ablonczy Dániel, Dabóczy István s. lelkész, Tóth Gusztáv, Gulyás György, Kalydi Miklós, Tussay János, Szilágyi István IV. é. th.

Kedves Olvasóink! Az 1937. január 10-ig beérkezett előfizetéseket köszönettel nyugtázzuk: Janka Károly (C.) 4.—, Tóth Jenő (F.) 3.—, Sz. Szabó Ferenc (J.) 3.—, Medgyaszay Vince (P.) 3.—, Dr. v. Bóna Miklós (Sz.) 3.—, Dr. Terhes Tivadar (Bp.) 5.—, Tóth Lajos (V.) 1.50, Dr. Deák József (Bp.) 3.—, Dr. Matolányi László (M.) 3.—, Hubay Barna (T.) 3.—, Mezőssy László (Z.) 5.—, Pósa Péter (M.) 3.—, Bóna Lajos (Bp.) 3.—, Tatár Sándor (Bp.) 3.—, Szilva Sándor (Á.) 3.—, S. Szabó József (C.) 3.—, Buza László (Sz.) 5.—, Berzeviczy János (A.) 3.—, Dr. Idrányi Béla (Sz.) 3.—, Horkay István (Sz.) 3.—, Idrányi Ferenc (T.) 1.50, Finkey Pál (Bp.) 5.—, Takács Mihály (F.) 4.—, Görömbey István (Ny.) 4.—, Sarkady Ferenc (P.) 3.—, Deme László (P.) 3.—, v. Vitányi Dezső (S.) 5.—, Makó Dezső (E.) 1.—, Berzeviczy Andor (P.) 3.—, Dr. Nagy Béla (Bp.) 4.—, Dr. Ambrus István (S.) 4.—, Molnár Gyula (S.) 3.—, Nádházy Bertalan (D.) 3.—, Egei Antal (Sp.) 3.—, Novotny Gyula (M.) 5.— P, Harsányi László (Sp.) 3.—, Dr. Gulyás József (Sp.) 3.—, Kazinczy Gábor (D.) 3.—, Kovács József (M.) 4.—, Végh Józsefné (Sp.) 1.50, Hodossy Béla (Sp.) 3.— pengőt. Kérjük hátralekos előfizetőinket, hogy az előfizetési díjat mielőbb sziveskedjenek beküldeni.

Kiadóhivatal.

